

*Римар Є.О.,
здобувач вищої освіти освітнього ступеня "бакалавр"
спеціальності 292 "Міжнародні економічні відносини"
Науковий керівник: Красняк О.П.,
к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та міжнародних відносин,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
zlata.rymar2005@gmail.com*

ЗМІНА КЛІМАТУ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА АДАПТАЦІЯ

Клімат іноді можуть порівнювати з погодою, але між ними вже ж такі є відмінності. Погода має властивість змінюватися. Може йти дощ, може бути спекотно або холодно. А клімат ототожнюють з моделлю довгострокових погодних умов на великій території. Протягом історії Землі зміни клімату спостерігалися дуже часто. Вченим на даний момент відомо про сім льодовикових періодів, але після кожного з них завжди наставало потепління.

Сьогоднішнє потепління – це не просто природне явище, воно прогресує вдсятеро швидше, ніж раніше. Науковці все частіше користуються терміном "кліматична криза", замість "зміна клімату", щоб виділити важливість проблеми і необхідність її вирішення вже зараз.

Основними причинами зміни клімату є: Парниковий ефект. Це процес, при якому парникові гази затримують сонячну енергію на поверхні Землі та в атмосфері, перешкоджаючи її поверненню в космічний простір. Парниковий ефект підтримує на Землі комфортну для життя температуру. Якби не було ось цього ефекту, середня температура на Землі була б -18°C замість $+15^{\circ}\text{C}$. Викиди парникових газів. Люди вносять значні зміни в концентрацію парникових газів в атмосфері, спалюючи викопне паливо, таке як вугілля, нафта та газ. Під час їх горіння відбувається викид вуглецю, який з'єднується з киснем у повітрі утворюючи CO_2 . Такого стрімкого зростання вмісту CO_2 в атмосфері не спостерігається вже понад сотні тисяч років.

Наслідками зміни клімату є: Глобальне потепління. Глобальна середня температура – це середнє значення всіх річних температур на Землі. Зазвичай її розраховують щодня, регіон за регіоном, щоб отримати річне середнє арифметичне значення для всієї планети. Різниця між цими річними значеннями середньої температури є підвищенням (або зниженням) глобальної середньої температури. Підвищення глобальної середньої температури означає, що в році стає більше спекотних днів і менше холодних.

Танення льодовиків має декілька серйозних наслідків

1. Зменшується площа білого покриву, який відбиває від 20% до 50% сонячної радіації. Це робить морську воду ще гарячішою, прискорюючи танення льодовиків і роблять зміни клімату більш значними.
 2. За оцінками вчених Національного центру даних про сніг і лід, постійна мерзлота утримує 1 400 гігатонн вуглекислого газу. У міру танення вічної мерзлоти ці осадові гази поступово вивільнюються: разом з CO_2 в атмосферу потрапляє Метан (CH_4), який має приблизно у 84 рази більший парниковий ефект, ніж CO_2 .
 3. Підвищення рівня моря. Острови вже зникають під водою: Мальдіви, Фіджі, Сейшели, Маршаллові острови, Канари, Федеративні Штати Мікронезії, Філіппіни, Соломонові острови, Французька Полінезія. Вже 5 островів, через підняття рівня океану, втратили Соломонові острови.
3. Хвилі тепла. Явище, яке вчені зафіксували за останні кілька десятиліть – це теплові хвилі. Вони стають все більш поширеними, тривалішими та екстремальнішими в усьому світі. Влітку 2022 року ще більш потужна спека охопила частини Центральної, Південної та Західної Європи, спричинивши лісові пожежі, евакуацію та загибель людей. У 2023 році в Європі також були зафіксовані критичні температури: 18 липня $45,4^{\circ}\text{C}$ було зафіксовано у Фігаресі (Каталонія), а 24 липня $48,2^{\circ}\text{C}$ – на станції в Сардинії (Італія). Липень 2023 року став найспекотнішим місяцем у світі.

Адаптація до зміни клімату. Адаптація до зміни клімату – це пристосування природних чи людських систем до фактичних або очікуваних кліматичних впливів та їхніх наслідків. Адаптація може допомогти зменшити збитки і скористатися такими можливостями, як створення робочих місць і зниження витрат на ліквідацію наслідків стихійних лих.

Міжнародна адаптаційна політика. Комітет з питань адаптації був створений на Конференції Сторін 2010 року (COP16). Її мета – сприяти впровадженню послідовних та проактивних заходів з адаптації. Функції комісії включають: надання технічної допомоги та керівництва державам-учасникам; обмін відповідною інформацією, знаннями, досвідом та найкращими практиками; сприяння синергії та посиленню співпраці; надання інформації та рекомендацій щодо моніторингу та огляду дій з адаптації, що подаються сторонами для розгляду на Конференції